

demokratiske Partier, som siger, at de ikke vil gennemføre Forholdstalsvalgmaaden undtagen paa en vis Betingelse. Men det ærede Medlem maa forstaa, at Grundten til, at man ikke vil gaa med til Forholdstalsvalgmaaden til Folketinget, undtagen visse Forandringer sker i Landstingets Sammensætning, er den, at Forholdstalsvalgmaaden ikke kan virke retfærdigt i et Forfatningssystem, som ikke ligger ganske ensartet paa den lige og almindelige Valgrets Grund. Hvis man har et Forfatningssystem bygget delvis paa lige og almindelig Valgret og delvis paa en kunstig privilegeret Valgret, vil Forholdstalsvalgmaadens Indførelse til det Ting, som er bygget paa lige og almindelig Valgret, ikke fremme Retfærdighedens Sag og ikke skabe det Billede, som den ellers vilde være i Stand til at skabe, nemlig et Billede af Folkets Anskuelse, som de virkelig er, men saa vil den vende sig om til sin Modsætning. Jeg synes ikke, at det ærede Medlem skulde være kommet Højre til Hjælp med sin Tilslutning til denne ganske urigtige Anskuelse. Det er derfor, vi saa stærkt har stillet os paa det Standpunkt, at Betingelsen for Gennemførelsen af Forholdstalsvalgmaaden til Folketinget er Tilslutning til den lige og almindelige Valgrets Princip i hele vor Forfatning.

Det ærede Medlem (Starcke) sagde, at den Tanke, som har været fremme, og som ogsaa af Konseilspræsidenten er nævnt som det Forhandlingsgrundlag, vi for vort Vedkommende nærmest stod paa, nemlig en Forbindelse mellem Enmandskredse og Forholdstalsvalgmaaden, var en Nødhjælp, et Mittel, man benyttede til at lokke Folk ind paa Forholdstalsvalgmaaden. Det er ganske urigtigt. Tanken om en Forbindelse af Enmandskredse med Forholdstalsvalgmaaden opstod paa den Maade, at man, fordi man ønskede et Gode indført i et Repræsentationssystem, ikke vilde give Afkald paa andre værdifulde Goder, som et andet Repræsentationssystem havde. Det vil være meget vanskeligt at tilvejebringe et fuldkomment Repræsentationssystem. Det gælder om at søge at skabe det Repræsentationssystem, som frembyder de flest mulige Goder, og nu er det rigtigt, hvad det ærede Medlem sagde, at der her i Landet er en stor Kærlighed til det historiske Enmandskredssystem, dets Form for Repræsentation, den Maade, hvorpaa Vælgerne samler sig og betragter deres Kredse

som en Enhed, hvori de stræber efter at vinde et Flertal, som giver en Repræsentant, som er deres, og hvor alle Kredsens Vælgere, efter at Valget har afgjort, til hvilke Anskuelse Kredsen skal slutte sig, betragter den valgte som deres Repræsentant i Folketinget. Der er en stor Kærlighed til dette System, og derfor var jeg ogsaa meget glad, den Gang den tidligere Konseilspræsident, det ærede Medlem fra Assens (Klaus Berntsen), talte om denne Sag og pointerede, at det var ønskeligt at bevare Enmandskredssystemet, og stillede sin Villighed til Forhandling om Forholdstalsvalg i Forbindelse just med dette Enmandskredssystem. Jeg kan ikke andet end beklage, at det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen), idet han aabner Døren til Forholdstalsvalgmaaden, aabner den netop til den anden Form af Forholdstalsvalgmaaden, den, som det ærede Medlems (Starcke) Kritik ramte stærkest, nemlig den, der bygger paa større Kredse, større Omraader, Valg i Amtskreise f. Eks. Adskilligt af den Kritik, som blev fremsat overfor Forholdstalsvalgmaaden, var en Kritik rettet mod den Forholdstalsvalgmaade, som bygger paa Listesystemet, men rammer ikke det System, som forbinder Enmandskredse med en forholdsmæssig Repræsentation. Dette System bevarer det Gode, som vi har i det nuværende System, og giver Adgang til den forholdsmæssige Repræsentation af Anskuelse, som er Forholdstalsvalgmaadens Fortrin. Jeg har ønsket at udvikle disse Anskuelse om dette Spørgsmaal, som jeg altid har forfægtet, som jeg har forfægtet, den Gang jeg stod som Ordfører for det radikale Venstre i Grundlovsagen, og som jeg ingen Anledning har til at lægge Skjul paa i den nuværende Situation. Spørgsmaalet ligger for mig saaledes, at uden Gennemførelsen af den lige og almindelige Valgret i hele Forfatningen kan jeg ikke være med til Forholdstalsvalgmaadens Gennemførelse til Folketinget. Men det ligger rigtignok ogsaa saaledes for mig, at jeg tror, at den Advarsel, som jeg nævned, fra det ærede Medlem, som er Fører for Venstre oppe i Landstinget, bør høres. Og jeg tror, der bør føjes dertil en anden Advarsel: ikke, som det ærede Medlem fra Faaborg (Starcke), at ville gøre Kravet om en forholdsmæssig Repræsentation af Anskuelse til et Krav, som Højre har Eneret paa, eller at ville stille Demokratiet i Modsætning til det Standpunkt, at Anskuelse bør være forholdsmæssig re-